



สำเนาฉบับ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานนิติการ ฝ่ายธุรการ สำนักปลัด เทศบาลตำบลนางแล โทร. ๑๑๗.

ที่ ขร ๕๔๗๐๑/๖๓๖

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ของเทศบาลตำบลนางแล

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลนางแล

๑. ต้นเรื่อง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐแปลงแนวทางและ
มาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
สู่การปฏิบัติ โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัตินิติการ ๔ ปี และแผนปฏิบัตินิติการประจำปี และสนับสนุนงบประมาณ
ตามแผนงานบูรณาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป รวมทั้ง พิจารณากลไกการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ให้หน่วยงานรัฐดำเนินการ
โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำกรใดๆ ตามอำนาจหน้าที่
เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือ
พวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ โดยการกระทำที่เข้าข่าย
ผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น

(๑) การรับผลประโยชน์ต่างๆ และผลจากการรับผลประโยชน์นั้นส่งผลกระทบต่อตัดสินใจ
ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา

(๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ โดยใช้อิทธิพลหรือ
ความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงาน

(๔) การทำงานพิเศษโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ

(๕) การรู้ข้อมูลภายในแล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น

(๖) การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

(๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงาน จึงเป็นมาตรการอย่าง
หนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเทศบาลตำบลนางแล
จะต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานหรือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่อาจเกิด
ผลประโยชน์ทับซ้อน และจะต้องมีการสร้างระบบเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันของ
ผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งจะต้องมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์
ทับซ้อน พร้อมกับการให้องค์ความรู้จากคู่มือดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปลูกฝังและปรับฐานความคิดของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานให้มีความตระหนักและ
สามารถแยกแยะเรื่องประโยชน์ส่วนตัวออกจากเรื่องประโยชน์ส่วนรวมได้

/การวิเคราะห์

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน โดยความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล ที่มีความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้เมื่อวิเคราะห์แล้ว มีดังนี้

๑. เหตุการณ์/ลักษณะการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแลที่มีความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้ จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
- ๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบกฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
- ๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง
- ๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

๒. สาเหตุและปัจจัยที่อาจนำไปสู่การทุจริตของเทศบาลตำบลนางแล สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) สิ่งจูงใจ เป็นยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะพฤติกรรมกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีประพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนร่วม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนเซ่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

๓. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับของความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

**ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง/ระดับของความเสี่ยงการทุจริต
ของเทศบาลตำบลนางแล**

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ ในระหว่าง การตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณาในการ เสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่ เกี่ยวข้อง	ดี		✓	

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ การดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลนางแล ควรดำเนินการป้องกันแก้ไขในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในองค์กร ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริต ดังนี้

(๑) การปลูกฝังวัฒนธรรมให้เจ้าหน้าที่เกิดการไม่ทนต่อการทุจริตในการปฏิบัติงานหมายถึง การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่เป็นการกล่อมเกล่าและปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทุกคนมีพฤติกรรมไม่ยอมรับการทุจริตทุกประเภท และไม่เพิกเฉยและพร้อมที่จะดำเนินการเพื่อยับยั้งการทุจริต (เช่น ร้องเรียน แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลแก่ส่วนงานตรวจสอบภายในของหน่วยงาน) ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบการพัฒนา นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ การให้ความรู้เพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะและปรับพฤติกรรม การใช้เครื่องมือการ สื่อสารในปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การจัดตั้งกลุ่มเพื่อเฝ้าระวังและต่อต้านการทุจริต การออกระเบียบเทศบาลตำบล นางแลว่าด้วยการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนพ.ศ.๒๕๖๓ เพื่อสร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อการทุจริต และการผลักดันให้เกิดการลงโทษทางสังคม (SocialSanction) เป็นต้น

(๒) การปลูกฝังฐานความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหมายถึง การ ส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่เป็นการปรับฐานความคิดของเจ้าหน้าที่ให้สามารถแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบการให้ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแก่ เจ้าหน้าที่ หรือการเผยแพร่คู่มือ องค์กรความรู้ หรือสื่อต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน แก่เจ้าหน้าที่ เป็นต้น

(๓) การแสดงเจตจำนงสุจริตของผู้บริหารของเทศบาลตำบลนางแลหมายถึง การส่งเสริมหรือ สนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่กำหนดให้ผู้บริหารของหน่วยงานแสดงเจตจำนงในการบริหารและปฏิบัติงานอย่างมี คุณธรรมและความโปร่งใส หรือ “เจตจำนงสุจริต” ต่อเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานและสาธารณชนภายนอก หน่วยงาน ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบการจัดทำเอกสารแสดงเจตจำนงในเรื่องการต่อต้านการทุจริตและเผยแพร่ให้แก่ เจ้าหน้าที่และสาธารณชน การแถลงทิศทาง นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานในสื่อต่างๆ เป็นต้น

(๔) การส่งเสริมให้มีกระบวนการตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายและการทุจริตของเจ้าหน้าที่ หมายถึง การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่เป็นการตรวจสอบการดำเนินงาน จัดทำโครงการให้ความรู้ ด้านการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนทุกปีงบประมาณ รวมไปถึงการสกัดกั้นการทุจริตของเจ้าหน้าที่และผู้บริหาร ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของการกำหนดมาตรการการวิเคราะห์ความเสี่ยงและ การใช้จ่ายงบประมาณ การกำหนด บทลงโทษในกรณีที่มีการทุจริต การสร้างกลไกการตรวจสอบใช้อำนาจของผู้บริหาร การส่งเสริมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เป็นต้น

๓.๒ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ เทศบาลตำบลนางแล ควรดำเนินการป้องกันแก้ไขในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในองค์กร โดยการประกาศใช้มาตรการในการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม และความโปร่งใส และมาตรการเกี่ยวกับป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลนางแล จำนวน ๗ มาตรการ ดังนี้

๑.หลักเกณฑ์ มาตรการ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนางแล

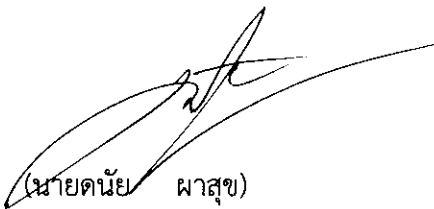
- ๒.มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๓.มาตรการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- ๔.มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๕.มาตรการป้องกันการรับสินบน
- ๖.มาตรการในการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน
- ๗.มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ

๔.ข้อพิจารณา

ข้าพเจ้า ขอรายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบลนางแล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ให้แก่ผู้บริหารเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการหรือในการจัดกิจกรรมที่สามารถจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานราชการที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลนางแล ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายบันทึกฉบับนี้

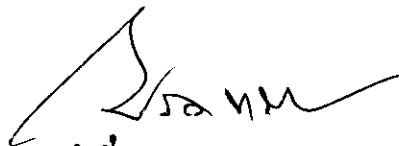
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากเห็นชอบโปรดอนุญาตให้งานนิติการ ฝ่ายธุรการ สำนักปลัดเทศบาลตำบลนางแล นำรายงานตามหนังสือฉบับนี้ ไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลนางแลต่อไป

ลงชื่อ



(นายดนัย ผาสุข)

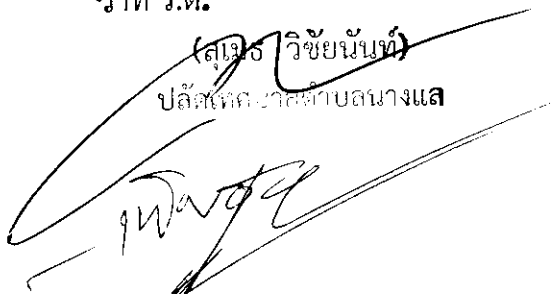
นายกเทศมนตรี



ว่าที่ ร.ต.

(สุเมธ วิชัยนันท์)

ปลัดเทศบาลตำบลนางแล



(สุรินทร์ เกื้อนเพชร)

นายกเทศมนตรี

วันที่	พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่	พ.ศ. ๒๕๖๓
วันที่	พ.ศ. ๒๕๖๓
วันที่	พ.ศ. ๒๕๖๓



รายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ของเทศบาลตำบลนางแล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

จัดทำโดย งานนิติการ ฝ่ายธุรการ สำนักปลัด
เทศบาลตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

คำนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐแปลงแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติ โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี และสนับสนุนงบประมาณ ตามแผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป รวมทั้ง พิจารณากลไกการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ให้นำหน่วยงานรัฐดำเนินการ โดยคำนึงถึงความสะดวกคล่องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ

เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐดังกล่าว และเพื่อการแก้ไข ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นเจตจำนง ของเทศบาลตำบลนางแล ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ดังนั้น งานนิติการ ฝ่ายธุรการ สำนักปลัด เทศบาล ตำบลนางแล ในฐานะผู้รับผิดชอบงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเทศบาลตำบลนางแล จึงได้ทำ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบลนางแล ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ตามกรอบการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่ เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของ การใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ การบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม/โครงการ และแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจทำให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล เพื่อดำเนินการบริหารความเสี่ยงก่อให้เกิดการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

งานนิติการ ฝ่ายธุรการ
สำนักปลัด เทศบาลตำบลนางแล

สารบัญ

	หน้า
๑.การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๑.๑ ความหมาย	๑
๑.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล	๑
๑.๓ เหตุการณ์/ลักษณะการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแลที่มีความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้	๒
๑.๔ สาเหตุและปัจจัยที่อาจนำไปสู่การทุจริตของเทศบาลตำบลนางแล	
๑.๕ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๓
๒.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๔
๒.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๔
๒.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๕
๒.๔ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	๕
๒.๕ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)	๖

๑. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลนางแล

๑.๑ ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการ ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ โดยการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น

(๑) การรับผลประโยชน์ต่างๆ และผลจากการรับผลประโยชน์นั้นส่งผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา

(๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงาน

(๔) การทำงานพิเศษโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ

(๕) การรู้ข้อมูลภายในแล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น

(๖) การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน

(๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงาน จึงเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเทศบาลตำบลนางแลจะต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานหรือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และจะต้องมีการสร้างระบบเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งจะต้องมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน พร้อมกับการให้อำนาจความรู้จากคู่มือดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปลูกฝังและปรับฐานความคิดของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานให้มีความตระหนักและสามารถแยกแยะเรื่องประโยชน์ส่วนตัวออกจากเรื่องประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน โดยความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแล ที่มีความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้เมื่อวิเคราะห์แล้ว มีดังนี้

๑.๓ เหตุการณ์/ลักษณะการทุจริตในเทศบาลตำบลนางแลที่มีความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้
จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
- ๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบกฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
- ๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง
- ๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

๑.๔ สาเหตุและปัจจัยที่อาจนำไปสู่การทุจริตของเทศบาลตำบลนางแล

สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) สิ่งจูงใจ เป็นยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะพฤติกรรมกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนร่วม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนเซ่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบุญและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

๑.๕ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร จัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

๒. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกัน ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลเวียงที่มีประสิทธิภาพ

๒.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและ บริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ ชื่อกระบวนการ/งาน การดำเนินโครงการตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังเคยเกิดขึ้นแล้ว)
เจ้าหน้าที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		√

๒.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

■ สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบ ระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

■ สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายฝ่าย ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม

■ สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องกับ บุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่าง ใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เหลือง	แดง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจสอบการดำเนินโครงการตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒	√	

๒.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงใน การทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงใน การทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๒.๔ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงาน กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับรุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงาน กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้ ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบ เอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณา ในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	๒	๒	๔

ตาราง ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
	๒	

ตาราง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
-เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง		/	

๒.๕ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ ในระหว่างการทำงาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	ดี		√	